

HISTORIA ADMINISTRACJI W GMINIE GOSTYŃ W LATACH 1945-1990

Wkroczenie wojsk radzieckich do Gostynia w 1945 roku zakończyło ponadpięcioletnią okupację niemiecką¹. Na całym zajęтым obszarze władzę przejmował Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego (PKWN) i jego następcy, korzystający z osłony Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich. Już 21 sierpnia 1944 roku Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego dekretem przywrócił przedwojenne podziały na województwa, powiaty, gminy i gromady (sołectwa)². Dekret ten w początkach 1945 roku rozciągnięto na obszar Wielkopolski. Przywrócono zatem dawną gminę Gostyń, powołaną w 1934 roku³ w powiecie gostyńskim. Przed wojną miasta i gminy posiadały zagwarantowany samorząd⁴.

Władze PKWN wprowadziły także nowe rozwiązania ustrojowe. Ustanowiono rady narodowe, wzorowane na rozwiązaniach sowieckich. Celem było uzależnienie administracji lokalnej od nowej władzy. Ustrój rad narodowych został określony w dekreście z 11 września 1944 roku *O organizacji i zakresie działań rad narodowych*⁵. Rady narodowe włączono do systemu samorządowych gmin wiejskich, zastępując rady gmin. Ostateczny kształt organizacji powojennego samorządu lokalnego został określony na mocy dekretu z 23 listopada 1944 roku⁶.

Rady narodowe wprowadzono także w miastach. Przed wojną w Polsce w miastach organem uchwałodawczym była rada miejska, licząca w ma-

¹ Wojska radzieckie wkroczyły do Gostynia 27 stycznia 1945 roku. Zob. A. K a j c z y k, *Wkroczenie wojsk radzieckich do Gostynia w 1945 roku*, „Rocznik Gostyński” 2016, nr 3, s. 107-129.

² W. Ć w i k, J. R e d e r, *Lubelszczyzna – dzieje rozwoju terytorialnego, podziałów administracyjnych i ustroju władz*, Lublin 1977, s. 159.

³ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z 14 lipca 1934 roku o podziale powiatu gostyńskiego w województwie poznańskim na gminy wiejskiej, *Dziennik Urzędowy* (dalej: Dz. Urz. 1934, nr 64, poz. 561).

⁴ *Dziennik Ustaw* (dalej: Dz. U.) nr 35, poz. 294 z 13 maja 1933 roku, poz. 294, Dz. U. 1944, nr 5, poz. 22, Dz. U. 1944, nr 14, poz. 74.

⁵ Dz. U. 1944, nr 5, poz. 22.

⁶ Dz. U. 1944, nr 14, poz. 74.

łych miastach 12 radnych, w miastach od 5000 do 10000 mieszkańców 16 radnych i następnie proporcjonalnie, aż do 72 radnych⁷. Według przedwojennego ustroju miejskiego organem wykonawczym był zarząd miejski z burmistrzem na czele, wybieranym przez radę miejską. Kolegium członków zarządu gminy nosiło nazwę magistratu. W skład magistratu wchodził: burmistrz, wiceburmistrz i ławnicy⁸. To właśnie burmistrz stał na czele administracji i gospodarki miejskiej. W zarządach miejskich (magistrat, urząd miasta) występowały następujące działy: ogólno-organizacyjny, finansowo-budżetowy, gospodarki miejskiej oraz administracyjny (dla spraw poruczonych przez państwo). W okresie powojennym rady miejskie przemianowano na miejskie rady narodowe z prezydium miejskiej rady narodowej na czele. Urząd burmistrza pozostał, jednak rola magistratu była coraz mniejsza.

Samorząd Gostynia w latach 1945-1950

Pierwsza sesja powojennej Tymczasowej Rady Miejskiej w Gostyniu odbyła się w ratuszu 30 stycznia 1945 roku. Wzięli w niej udział przede wszystkim przedwojenni samorządowcy. Obradom przewodniczył Wacław Beczkiewicz. Wybrano „tymczasowego” burmistrza. Został nim Kazimierz Mrowiński. Pierwszy powojenny Zarząd tworzyli zaś: Edmund Nagler, Franciszek Tomaszewski, Jan Migas i Edward Skrzynecki. Członkami Rady Miejskiej zostali: Stanisław Adamczak, Bronisław Janowski, Edward Skrzynecki, Michał Kosicki, Feliks Mądry, Marcin Krupieżyński, Kazimierz Mayer, Józef Marciniak, dr Witold Jaszka, Leon Skorczak, Wincenty Grodzki, Antoni Trąbka, Jan Kolendowicz, Walerian Woźny⁹.

24 lutego 1945 roku pod nadzorem wojska wybrano już bardziej „robotnicze” władze miasta. Burmistrzem został Tadeusz Penkalski, a Zarząd Miejski tworzyli: Jan Migas (zastępca burmistrza), Franciszek Tomaszewski, Edward Skrzynecki i Kazimierz Mayer. Z listy robotników i rzemieślników do Rady Miejskiej weszli: Jan Migas, Józef Ratajczak, Kazimierz Mayer, Stefan Kręgielski, Franciszek Stachowski, Zygmunt Sawicki, Stanisław Elegańczyk. Kolejni rajcy reprezentowali Polską Partię Robotniczą (PPR): Jan Fiebig, Ludwik Wolski, Franciszek Tomaszewski; kupców: Mieczysław Mikulski, Ludwik Walkowiak; inteligencję pracującą: Edward Skrzynecki, Tadeusz Penkalski, a wolne zawody: dr Witold Jaszka. Na czele Prezydium

⁷ Dz. U. 1933, nr 35, poz. 294.

⁸ Tamże.

⁹ Archiwum Państwowe w Lesznie (dalej: APL), *Akta miasta Gostyni*, sygn. 1487: *Protokolarz Rady Miejskiej 1932-1949*.

Miejskiej Rady Narodowej stanął Stanisław Eleganiczyk. Jan Migas reprezentował władze miejskie w Radzie Powiatowej (Powiatowa Rada Narodowa)¹⁰.

W maju 1946 roku do Rady Miejskiej w Gostyniu dokooptowano jeszcze: Stanisława Zielińskiego, Kazimierza Skowrońskiego, Czesława Klupsia, Joachima Wojdowskiego, Władysława Psarskiego i Feliksa Latosińskiego. Przewodniczącym został Roman Ciesiołka. Od tej chwili Rada Miejska w Gostyniu liczyła 22 członków. Jednakże jeszcze w tym samym roku nastąpiła zmiana na stanowisku przewodniczącego Rady Miejskiej. 11 listopada został nim Jan Gruchała¹¹.

W kolejnych latach zaobserwować można stosunkowo częstą zmianę radnych. Jednych wykreślano z listy, innych przyjmowano i natychmiast zaprzysięgano. Zgodnie z nowymi przepisami o radach narodowych desygnowały ich partie polityczne i zakłady pracy. W 1947 roku liczba członków Rady Miejskiej w Gostyniu wzrosła do 24 osób. W następnym roku radni reprezentowali już ogólnopolskie partie polityczne. Z PPR pochodziło 11 osób, ze Stronnictwa Pracy dwie, ze Stronnictwa Demokratycznego cztery, z Polskiej Partii Socjalistycznej pięć. Dwa miejsca nie zostały obsadzone i w protokołach wyraźnie zaznaczono wakat. W marcu 1948 roku Jan Gruchała złożył rezygnację z funkcji przewodniczącego, a radni powierzyli ją na sesji odbytej 12 marca 1948 roku Józefowi Nowakowi. Sprawował on swą funkcję do 9 listopada 1948 roku. Po jego rezygnacji godność przewodniczącego otrzymał Julian Kubczak. Wybrano go na to stanowisko 21 grudnia 1948 roku¹².

W końcu 1949 roku ze stanowiska zrezygnował burmistrz Tadeusz Penkalski. Tak samo postąpił jego zastępca Jan Migas. 30 grudnia 1949 roku na nowego burmistrza Gostynia powołano Franciszka Grodzkiego, a na zastępcę Władysława Szczęsnego. Wybór ten był następstwem tajnego głosowania, w którym uczestniczyło tylko 17 radnych. Podkreślić należy, że Franciszek Grodzki miał doświadczenie w pracy administracyjnej, ponieważ od 16 kwietnia do 31 grudnia 1949 roku pełnił funkcję burmistrza Ponieca. Nową posadę objął 1 stycznia 1950 roku i pozostawał na niej do 31 maja 1950 roku. W tym czasie Zarząd Miejski, obok burmistrza i jego zastępcy, tworzyli: Franciszek Tomaszewski, Bolesław Mrozek i Czesław Ganowicz – jako drugi sekretarz¹³.

W pierwszych miesiącach 1950 roku członkami Rady Miejskiej w Gostyniu byli: Julian Kubczak – przewodniczący, Aleksy Adamczak, An-

¹⁰ M. K u l c z a k, *Gostyński samorząd w latach Polski Ludowej*, [w:] *Gostyński samorząd*, red. R. Czub, M. Kretkowski, Gostyń 2010, s. 62-64.

¹¹ APL, *Akta miasta Gostyń*, sygn. 1487: *Protokolarz Rady Miejskiej 1932-1949*.

¹² Tamże.

¹³ APL, *Akta miasta Gostyń*, sygn. 1488: *Protokolarz Rady Miejskiej 1949-1950*; APL, *Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Gostyniu*, sygn. 1: *Protokolarz z 1950 roku*.

toni Borowczyk, Franciszka Jaworska, Anna Józefiak, Franciszka Konieczna, Kazimierz Kościuszko, Witold Kujawski, Marian Lau, Józef Marciniak, Jan Michalak, Jan Migas, Stanisław Nowak, Marcei Ostojski, Czesław Pietraszewski, Janina Szczepaniak, Jan Szperlik, Władysław Szubert, Antoni Szymański, Melchior Wika, Jan Wujczak, Wiktor Ziółek. Dwa miejsca nadal pozostawały nieobsadzone¹⁴.

Miejska Rada Narodowa w Gostyniu w latach 1950-1958

Duże zmiany w ustroju władz lokalnych przyniósł rok 1950. Na mocy ustawy z 20 marca 1950 roku *O terenowych organach jednolitej władzy państwowej*¹⁵ zniesiono w Polsce samorząd terytorialny. Ustrój administracji terenowej upodobniono do obowiązującego na terenie ZSRR. Zlikwidowano „przedwojenne” stanowiska burmistrza, wójta, starosty i wojewody. Wszystkie funkcje uchwałodawcze i wykonawcze przejęły rady narodowe i ich prezydium wybierane z grona radnych.

Od 1950 roku miasta stały się częścią jednolitej administracji państwowej. Organem uchwałodawczym była miejska rada narodowa, a organem zarządzającym prezydium miejskiej rady narodowej (przewodniczący, zastępca, sekretarz i członkowie)¹⁶. Po 1950 roku dawny majątek miejski przeszedł na własność Skarbu Państwa. Kompetencje władz nie zostały początkowo ściśle określone. Zasadą ówczesnego systemu była dominacja władz powiatowych – powiatowej rady narodowej i jej prezydium. Miasta i gminy mogły funkcjonować tylko w obszarach niezastzeżonych dla władz powiatowych¹⁷.

Pierwsza plenarna sesja Miejskiej Rady Narodowej w Gostyniu zwołana została na 30 czerwca 1950 roku. Gronu 24 radnych przewodniczył Antoni Szymański. W trakcie sesji wybrano nowe władze Gostynia – Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w składzie: Antoni Szymanowski – przewodniczący, Halina Stryczyńska – zastępca przewodniczącego, Czesław Ganowicz – sekretarz oraz Julian Kubczak i Antoni Szymański – członkowie¹⁸.

Do końca roku 1950, ani też w latach 1951-1953, nie nastąpiły zmiany personalne w gronie członków Prezydium MRN. Okres ten charakteryzuje się jednak niską frekwencją podczas kolejnych sesji i wakacjami, a także zmianami w składzie rady. W obradach brało udział zazwyczaj 15 radnych z grona 24. W latach 1950-1954 było także od trzech do siedmiu mandatów nieobsadzonych. Na każdej sesji wybierano przewodniczącego i sekretarza

¹⁴ APL, *Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Gostyniu*, sygn. 1: *Protokolarz z 1950 roku*.

¹⁵ Dz. U. 1950, nr 14, poz. 130.

¹⁶ Tamże.

¹⁷ Tamże.

¹⁸ APL, *Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Gostyniu*, sygn. 1: *Protokolarz z 1950 roku*.

obrad. Nowością była też wspólna sesja Miejskiej Rady Narodowej i Gminnej Rady Narodowej, która odbyła się 6 listopada 1953 roku¹⁹.

Na początku 1954 roku udało się wreszcie obsadzić wszystkie 24 mandaty radnych. Zaszły też zmiany we władzach Prezydium. 28 lutego 1954 roku sesję Miejskiej Rady Narodowej w Gostyniu otworzyła Halina Stryczyńska – zastępca przewodniczącego Prezydium. Podczas obrad zgłoszono wniosek o usunięcie z rady dotychczasowego przewodniczącego Antoniego Szymanowskiego. Wyrzucono go także z szeregów Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej (PZPR). Jako powód podano złe zarządzanie, choć rzeczywista przyczyna była inna – pomoc udzielona proboszczowi gostyńskiej fary w postaci użyczenia dźwigu do instalacji dzwonu na wieży w styczniu 1954 roku. Wcześniej Antoni Szymanowski często był szykanowany przez władze polityczne za przekonania religijne i czynne uczestnictwo w życiu swojej parafii²⁰.

Nowego przewodniczącego Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Gostyniu powołano na sesji 14 maja 1954 roku. Został nim Franciszek Filipowiak²¹ z Pępowa. Pozostały skład władz i radnych nie zmienił się do kolejnych wyborów²².

Powszechne wybory do rad narodowych zarządzono na 5 grudnia 1954 roku²³. W ich wyniku wybrano czterdziestoosobową Miejską Radę Narodową w Gostyniu. W jej skład weszli: Henryk Andrzejewski, Władysław Antkowiak, Franciszek Balcerzak, Stanisław Czwojdrak²⁴, Kazimiera Dereżewicz, Franciszek Filipowiak, Maria Frąckowiak²⁵, Franciszek Glura²⁶, Antoni Gorynia, Kazimierz Goryniak, Maria Goszczyńska, Jan Gościański²⁷, Feliks Górny, Józef Grzegorzewski, Michał Grzempowski, Jadwiga Habicht,

¹⁹ APL, *Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Gostyniu*, sygn. 1-4: *Protokolarze z lat 1950-1953*.

²⁰ APL, *Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Gostyniu*, sygn. 5: *Protokolarz z 1954 roku*; <https://bit.ly/2jKgPPT> [dostęp: 17 marca 2017 roku].

²¹ <https://bit.ly/2I3qNdC> [dostęp: 17 marca 2017 roku].

²² APL, *Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Gostyniu*, sygn. 5: *Protokolarz z 1954 roku*.

²³ Dz. Urz. WRN Poznań 1954, nr 20, poz. 106.

²⁴ 20 czerwca 1956 roku zrzekł się mandatu, a jego miejsce w radzie zajął dotychczasowy zastępca radnego Stefan Sobczak, APL, *Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Gostyniu*, sygn. 7: *Protokolarz z 1956 roku*.

²⁵ Na sesji MRN 20 czerwca 1956 roku została pozbawiona mandatu, a jako powód podano częstą nieobecność. Jej miejsce zajęła Stanisława Tyrzyk, zastępca radnego, APL, *Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Gostyniu*, sygn. 7: *Protokolarz z 1956 roku*.

²⁶ 29 października 1956 roku został pozbawiony mandatu radnego z uwagi na rozpoczęcie służby wojskowej. Jego mandat otrzymał Stefan Woźniak, zastępca radnego, APL, *Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Gostyniu*, sygn. 7: *Protokolarz z 1956 roku*.

²⁷ Usunięty z MRN i z funkcji sekretarza Prezydium MRN 29 października 1956 roku. Jego mandat powierzono Czesławowi Ganowiczowi. On też przejął obowiązki sekretarza, APL, *Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Gostyniu*, sygn. 7: *Protokolarz z 1956 roku*.

Gabriela Karolczak, Władysław Karolczak, Bolesław Klupś, Stanisław Kolać, Teodor Krzyżyński, Helena Kuźnicka, Maria Konieczna, Mieczysław Kordus, Helena Kosmalka, Maria Lewandowska, Jadwiga Majzner, Franciszek Marcinkowski, Maria Nowak, Franciszek Paszkier, Tadeusz Pospieszny, Zofia Przybył, Kazimierz Przymęcki, Kazimierz Sobierajski, Bolesław Staniszewski, Jan Szymanowski, Marcin Wabiński, Michał Walczak, Tomasz Wojtkowiak, Roman Zielichowski. Wybrano wówczas także dwunastu zastępców radnych, którzy zobowiązani byli brać udział w sesjach, jednak bez prawa głosu. Z chwilą wygaśnięcia mandatu któregoś z radnych, jeden z zastępców zajmował jego miejsce. Przewodniczącym Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Gostyniu został ponownie Franciszek Filipowiak²⁸.

Podczas sesji zwołanej na 23 grudnia 1955 roku wybrany został nowy skład Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Gostyniu. Przewodniczącym pozostał Franciszek Filipowiak. Na zastępcę wybrano Franciszka Paszkiera. Obowiązki sekretarza objął Jan Gościański (funkcję sprawował do 29 października 1956 roku, później zastąpił go Czesław Ganowicz). Członkami Prezydium zostali: Stanisław Czwojdrak (do 20 czerwca 1956 roku), Maria Goszczyńska, Bolesław Klupś i Zofia Przybył²⁹.

Do kolejnych zmian w Miejskiej Radzie Narodowej w Gostyniu doszło 20 czerwca 1956 roku. Do grona dotychczasowych radnych dokooptowano dwie osoby: Stanisława Koniecznego i Zygmunta Klauzę. Pierwszy z nich został ponadto zastępcą przewodniczącego Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Gostyniu, a drugi jej członkiem. Od tej chwili grono radnych liczyło 42 osoby. Na sesji, która odbyła się 29 listopada 1956 roku, przewodniczący i zastępca przewodniczącego Miejskiej Rady Narodowej złożyli pisemne rezygnacje, lecz radni ich nie przyjęli³⁰. Po raz kolejny Miejska Rada Narodowa w Gostyniu debatowała nad wnioskiem Stanisława Koniecznego w sprawie rezygnacji 11 października 1957 roku. Tym razem rozpatrzono ją pozytywnie. Od tej chwili do końca kadencji Radzie przewodniczył jej zastępca – Zygmunt Klauza³¹.

Miejska Rada Narodowa w Gostyniu w latach 1958-1973

Kolejne wybory do rad narodowych przeprowadzono na podstawie ustawy z 25 stycznia 1958 roku, która po raz pierwszy po zakończeniu II wojny światowej dokładnie określała kompetencje tych organów³². Do zadań

²⁸ APL, *Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Gostyniu*, sygn. 6: *Protokolarz z 1954 i 1955 roku*.

²⁹ Tamże.

³⁰ APL, *Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Gostyniu*, sygn. 7: *Protokolarz z 1956 roku*.

³¹ Tamże, sygn. 8: *Protokolarz z 1957 roku*.

³² Dz. U. 1958, nr 5, poz. 16 (tekst ujednolicony Dz. U. 1975, nr 26, poz. 139).

miejskich rad narodowych należało od tej chwili: zarządzanie elektrowniami miejskimi i gazowniami, zakładami wodociągowymi, kanalizacyjnymi, oczyszczanie miasta, utrzymywanie przedsiębiorstw komunikacji miejskiej oraz budowa i utrzymanie dróg, ulic, placów i mostów, zarządzanie budynkami mieszkalnymi, hotelami miejskimi, gospodarowanie terenami niezabudowanymi. Ponadto w gestii pozostawało: nadzór nad zakładami produkcyjnymi i jednostkami usługowymi na terenie miasta, zapewnienie właściwych pomieszczeń i obsługi gospodarczej szkół podstawowych oraz prowadzenie przedszkoli, teatrów, instytucji muzycznych, archiwów, miejskich domów kultury, świetlic i bibliotek. Rady narodowe miały też odpowiadać za stan lecznictwa otwartego, izb porodowych, punktów położniczych oraz żłobków³³.

Dochody rad narodowych miały pochodzić z: wpłat podległych radzie narodowej przedsiębiorstw państwowych i zakładów, wpłat za korzystanie ze świadczeń, usług oraz dochodów majątkowych i administracyjnych jednostek podległych radzie narodowej, wpłat z podatków i opłat terenowych oraz udziałów w dochodach budżetu centralnego³⁴. Miastem zarządzało na co dzień prezydium miejskiej rady narodowej z przewodniczącym na czele. Mniej więcej co miesiąc zbierała się miejska rada narodowa (MRN). Jej organami były komisje. Typowe komisje w miastach to: planowania gospodarczego i budżetu, handlu i zaopatrzenia ludności, oświaty i kultury oraz zdrowia i opieki społecznej³⁵.

Miejska rada narodowa i prezydium pracowały z pomocą urzędu miasta, który obejmował referaty: finansowy, gospodarki komunalnej i mieszkaniowej, ogólnoadministracyjny i urząd stanu cywilnego. Na czele referatów i USC stali kierownicy³⁶. Taki ustrój miasta Gostynia funkcjonował do końca 1973 roku.

Wybory do rad narodowych odbyły się 2 lutego 1958 roku. Pierwszą sesję nowo wybranej Miejskiej Rady Narodowej w Gostyniu zwołano 12 dni później. Tworzyło ją 40 członków: Franciszek Filipowiak, Marian Drozdowski, Bronisława Eitner, Józef Sobierajski, Waclaw Chrabczak, Kazimierz Sobierajski, Ludwik Piotrewicz, Wiktor Ziółek, Czesław Ganowicz, Zygmunt Klauza, Marian Łagodziński, Franciszek Glura, Roman Ciemniak, Władysław Szubert, Bolesław Klupś, Edmund Korytny, Stanisław Kaźmierczak, Jan Michalak, Brunon Grzymisławski, Gabriela Karoleczak, Władysław Cichy, Stanisław Rogalka, Marcin Wabiński, Marian Kluczyk, Tadeusz Załoba, Stanisław Szperlik, Mikołaj Sobieraj, Michał Walczak, Marian Lau, Jan

³³ Tamże.

³⁴ Dz. U. 1958, nr 44, poz. 214; M. K a l l a s, A. L i t y Ń s k i, *Historia ustroju i prawa Polski Ludowej*, Warszawa 2000, s. 61.

³⁵ APL, *Urząd Miejski w Gostyniu. Wstęp do zespołu*.

³⁶ Tamże.

Szymanowski, Michał Grzempowski, Edward Polaszek, Ignacy Osiewicz, Marcin Grześkowiak, Władysław Woźny, Czesław Ziółek, Władysław Dajewski, Franciszek Karolczak, Franciszek Burzyński, Władysław Kosmański. Po złożeniu ślubowania wyłoniono Prezydium Miejskiej Rady Narodowej. Przewodniczącym został Franciszek Filipowiak, wiceprzewodniczącym – Józef Sobierajski, sekretarzem – Czesław Ganowicz, a członkami: Czesław Kluge, Franciszek Burzyński i Jan Lempaszak (spoza Rady)³⁷.

Następne wybory do rad narodowych przeprowadzono 16 kwietnia 1961 roku. Odbyły się one równocześnie z wyborami do Sejmu, na podstawie uchwały Rady Państwa z 29 grudnia 1960 roku. Członkami Miejskiej Rady Narodowej w Gostyniu zostali: Bronisława Eitner, Józef Sobierajski, Stanisław Konieczny, Tadeusz Łukowski, Czesław Klupś, Edmund Jankowski, Stefan Kołak, Michał Grzempowski, Franciszek Filipowiak, Helena Łysikowska, Franciszek Glura, Roman Niedźwiedziński, Zofia Wika, Gabriela Karolczak, Czesław Ganowicz, Jan Lempaszak, Maria Fleischer, Feliks Bryl, Wiktor Ziółek, Marian Żarnowski, Marian Kluczyk, Stanisław Kaźmierczak, Stanisław Rogalka, Czesław Kluge, Brunon Grzymisławski, Bolesław Klupś, Czesława Łątkowska, Edward Polaszek, Mikołaj Sobieraj, Tadeusz Załoba, Franciszek Marcinkowski, Gertruda Grzelczyk, Franciszek Karolczak, Edmund Korytny, Jan Szymanowski, Marian Lau, Bronisław Kaźmierczak, Michał Walczak, Marian Łagodziński, Ewa Pospieszńska³⁸.

Pierwszą sesję tej kadencji zwołano 28 kwietnia 1961 roku. Na posiedzeniu wybrano Prezydium w składzie: Franciszek Filipowiak – przewodniczący, Józef Sobierajski – wiceprzewodniczący oraz członkowie – Czesław Ganowicz, Franciszek Glura, Władysław Bujewicz (spoza Rady). Jednocześnie stwierdzono wakant na stanowisku sekretarza. Funkcję tę objął ostatecznie ponownie Czesław Ganowicz, ale dopiero na posiedzeniu 30 maja 1961 roku³⁹.

29 marca 1962 roku pismem do Miejskiej Rady Narodowej zwrócił się Franciszek Filipowiak, zgłaszając swoją rezygnację z funkcji przewodniczącego. Prośbę motywował złym stanem zdrowia. Następnego dnia zebrała się Rada i przyjęła rezygnację. Nowym przewodniczącym został Henryk Andrzejewski. 29 października 1962 roku na skutek śmierci wygasł mandat Gabrieli Karolczak. Jej miejsce zajął Kazimierz Wierziński⁴⁰.

Wybory do rad narodowych w Polsce w 1965 roku przeprowadzono równocześnie z wyborami do Sejmu – 30 maja na podstawie uchwały Rady Państwa z 26 lutego 1965 roku. Do Miejskiej Rady Narodowej w Gostyniu

³⁷ APL, *Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Gostyniu*, sygn. 9: *Protokolarz z 1958 roku*.

³⁸ APL, *Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Gostyniu*, sygn. 12: *Protokolarz z 1961 roku*.

³⁹ Tamże.

⁴⁰ Tamże, sygn. 13: *Protokolarz z 1962 roku*.

wybrano 40 radnych. Byli to: Józef Sobierajski, Tadeusz Łukowski, Czesław Klupś, Eugeniusz Przybylak, Antoni Wróbel, Celestyna Cyprian, Marcelli Ostojski, Stanisław Kaźmierczak, Czesław Ganowicz, Maria Kędziora-Fleischer, Marian Łagodziński, Roman Niedźwiedziński, Brunon Grzymiślawski, Antoni Hoffman, Jan Gubański. Henryk Andrzejewski, Marian Kluczyk, Ignacy Biderman, Helena Łysikowska, Jan Kędziora, Gertruda Walkowiak, Henryk Woźniak, Czesław Tomczak, Marian Lau, Zofia Wika, Stanisław Konieczny, Tadeusz Dobczyński, Michał Walczak, Stanisław Szafraniak, Jadwiga Walkowiak, Zbigniew Kaźmierski, Stanisław Żydek, Franciszek Marcinkowski, Henryk Woźny, Mikołaj Sobieraj, Jan Szymanowski, Franciszek Karolczak, Władysław Szafranski, Krystyna Jankowiak, Stanisław Łuczak⁴¹. 22 osoby były członkami PZPR, trzy pochodziły ze Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego (ZSL), cztery ze Stronnictwa Demokratycznego (SD), a 11 to bezpartyjni⁴².

Na pierwszej sesji, zwołanej 10 czerwca 1965 roku, wybrano Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Gostyniu. Przewodniczącym został Henryk Andrzejewski, jego zastępcą – Józef Sobierajski, a sekretarzem – Czesław Ganowicz⁴³. Funkcje członków Prezydium powierzono: Ignacemu Bidermanowi, Stanisławowi Szafraniakowi i Edwardowi Szychowi (spoza Rady)⁴⁴.

W tej kadencji także większość posiedzeń Miejskiej Rady Narodowej odbyła się w ratuszu. Tylko jedną, okolicznościową, zwołano w Powiatowym Domu Kultury przy ulicy Strzeleckiej. Była to połączona sesja Rady i Miejskiego Komitetu Frontu Jedności Narodu w Gostyniu. Zorganizowano ją w związku z obchodami 1000-lecia państwa polskiego⁴⁵.

Na sesji, którą zwołano 30 grudnia 1968 roku, przyjęto rezygnację z funkcji radnej Marii Kędziory-Fleischer. Powodem zrzeczenia się mandatu była zmiana jej miejsca zamieszkania. Nowym radnym został Stanisław Nawrocik, który podczas tego samego posiedzenia złożył ślubowanie⁴⁶.

Podczas sesji 3 maja 1969 roku pozytywnie rozpatrzono prośbę o rezygnację z funkcji sekretarza Prezydium Miejskiej Rady Narodowej Czesława Ganowicza. Argumentował on swój wniosek złym stanem zdrowia i długoletnią pracą we władzach miejskich. W Ratuszu zatrudniony był od

⁴¹ Tamże, sygn. 16: *Protokolarz z 1965 roku*.

⁴² Tamże, sygn. 17: *Protokolarz z 1966 roku*.

⁴³ Nie wchodził w skład Prezydium.

⁴⁴ Tamże, sygn. 16: *Protokolarz z 1965 roku*.

⁴⁵ Tamże, sygn. 17: *Protokolarz z 1966 roku*.

⁴⁶ APL, *Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Gostyniu*, sygn. 19: *Protokolarz z lat 1968-1969*.

15 marca 1920 roku. Rezygnację przyjęto jednogłośnie, a jego obowiązki powierzono Kazimierzowi Borowczykowi⁴⁷.

Następne wybory do Sejmu i rad narodowych przeprowadzone zostały 1 czerwca 1969 roku na podstawie uchwały Rady Państwa z 14 marca 1969 roku. Do Miejskiej Rady Narodowej w Gostyniu ponownie wybrano 40 radnych. Zostali nimi: Stanisław Nawrocik, Edward Misiurek, Stanisław Kicel, Krystyna Gorwa, Stanisław Piotrowski, Tadeusz Łukowski, Franciszek Grzelczak, Jadwiga Walkowiak, Antoni Wróbel, Seweryn Jakubowski, Zygfryd Jakuszkowiak, Franciszek Glura, Wanda Ciupa, Marian Cyprian, Henryk Andrzejewski, Edward Szych, Antoni Nowak, Ignacy Biderman, Kazimierz Borowczyk, Marian Kluczyk, Marian Łagodziński, Bolesław Woźniak, Jan Kędziora, Jan Jarus, Teodozja Beczkowiak, Anna Bąk, Marian Zborowski, Stanisław Konieczny, Zofia Wika, Kazimierz Dworecki, Władysław Szafranski, Michał Walczak, Marian Kurasiński, Władysław Dajewski, Franciszek Marcinkowski, Jan Szymanowski, Edmund Berliński, Irena Gogół, Maria Gronek, Franciszek Wawrzyniak⁴⁸.

Pierwszą sesję Miejskiej Rady Narodowej zwołano 14 czerwca 1969 roku. Po zaprzysiężeniu radnych przystąpiono do wyboru członków Prezydium MRN. Obowiązki przewodniczącego ponownie powierzono Henrykowi Andrzejewskiemu. Jego zastępcą został Marian Łagodziński, a sekretarzem Kazimierz Borowczyk. Członkami Prezydium MRN wybrano: Ignacego Bidermana, Edwarda Szycha i Michała Walczaka⁴⁹.

Zmiana w Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Gostyniu dokonała się na sesji 23 listopada 1970 roku. Kazimierz Borowczyk poprosił o zwolnienie z funkcji sekretarza Prezydium w związku z objęciem przez niego stanowiska kierowniczego w Powiecie Gostyńskim. Radni jednogłośnie wyrazili zgodę, a na wakujące miejsce wybrali Jana Bobkiewicza⁵⁰.

Na sesji 27 kwietnia 1971 roku Miejska Rada Narodowa w Gostyniu przyjęła rezygnację z mandatu Marianny Bronikowskiej z domu Gronek. Jednocześnie odebrała ślubowanie od nowego radnego, którym został Franciszek Szelerki⁵¹. Następne zmiany w gronie radnych nastąpiły 28 lutego 1972 roku. Wygaszono wówczas mandaty: Mariana Cypriana (z powodu zmiany miejsca zamieszkania), Ireny Zydlewicz z domu Gogół (rezygnacja ze

⁴⁷ Tamże.

⁴⁸ APL, *Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Gostyniu*, sygn. 20: *Protokolarz z lat 1969-1970*.

⁴⁹ Tamże.

⁵⁰ APL, *Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Gostyniu*, sygn. 21: *Protokolarz z 1970 roku*.

⁵¹ APL, *Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Gostyniu*, sygn. 22: *Protokolarz z lat 1970-1971*.

względów rodzinnych) i Antoniego Nowaka (zły stan zdrowia)⁵². Nowych radnych zaprzysiężono na kolejnej sesji, która odbyła się 29 marca 1972 roku. Zostali nimi: Józef Andrzejczak, Stanisław Porzucek i Bolesław Cierpi-szewski⁵³.

Miejska Rada Narodowa w Gostyniu w latach 1973-1975

W 1973 roku zaszły istotne zmiany w funkcjonowaniu rad narodowych. Na mocy ustawy z 22 listopada 1973 roku o zmianie ustawy o radach narodowych (Dz. U. nr 47 z 1973 roku, poz. 276) uległy likwidacji w dotychczasowym kształcie prezydium rad narodowych. Organem wykonawczym i zarządzającym – w miejsce prezydiów miejskich rad narodowych – ustanowiono naczelników miast, którzy wykonywali swoje funkcje z pomocą urzędów miejskich. Do zasadniczych obowiązków naczelników miast jako terenowych organów administracji państwowej należało opracowywanie planów społeczno-gospodarczych i realizacja zawartych w nich zadań oraz koordynowanie działalności wszystkich jednostek organizacyjnych na swoim terenie. W ich gestii były między innymi różne sprawy z zakresu zagospodarowania przestrzennego, gospodarki komunalnej i mieszkaniowej, ochrony porządku publicznego, handlu, przemysłu, oświaty, kultury, sportu, budownictwa i zatrudnienia. Jako organ zarządzający i wykonawczy rad narodowych naczelnicy realizowali także inne zadania wynikające z podejmowanych przez radę uchwał. Naczelnicy miast byli powoływani przez wojewodę po zasięgnięciu opinii właściwej rady narodowej⁵⁴.

Wybory do rad narodowych w Polsce w 1973 roku przeprowadzone zostały 9 grudnia na podstawie uchwały Rady Państwa z 29 września 1973 roku⁵⁵. Radnymi Miejskiej Rady Narodowej w Gostyniu zostało wówczas 50 osób: Tadeusz Łukowski, Barbara Nowak, Tadeusz Szpunar, Stefania Smerka, Józef Matyła, Marian Łagodziński, Kazimierz Gródziński, Jerzy Grzempowski, Seweryn Jakubowski, Stanisław Nowak, Marian Fiebig, Stanisław Jankowski, Waclaw Krzyżyński, Antoni Łabuda, Marian Kluczyk, Bolesław Woźniak, Franciszek Skowronek, Andrzej Gardyś, Leon Banaszak, Ignacy Biderman, Barbara Drewniak, Stanisław Konieczny, Henryk Konarski, Leszek Brzozowski, Lechosław Majchrzak, Cecylia Górna, Mieczysław Kordus, Franciszek Kopaszewski, Zofia Wika, Marian Kurasieński, Michał Rogasik, Norbert Szymanowski, Stanisław Czajka, Krystyna Staryczenko,

⁵² APL, *Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Gostyniu*, sygn. 23: *Protokolarz z 1972 roku*.

⁵³ Tamże.

⁵⁴ APL, *Urząd Miejski w Gostyniu: Wstęp do zespołu*.

⁵⁵ Uchwała Rady Państwa z 29 września 1973 roku o zarządzeniu wyborów do rad narodowych (Dz. U. 1973, nr. 39, poz. 227).

Henryk Kasperczak, Edmund Szela, Zdzisław Rogasik, Marian Zborowski, Władysław Dajewski, Anna Bąk, Stanisław Migdalski, Halina Dutkiewicz, Michał Walczak, Krystyna Szafraniak, Jadwiga Walkowiak, Franciszek Marcinkowski, Tadeusz Twardowski, Edmund Brukiewicz, Zdzisław Wojciechowski, Zbigniew Busz. Pierwsza sesja nowo wybranej Miejskiej Rady Narodowej w Gostyniu zwołana została 17 grudnia 1973 roku w sali Powiatowego Domu Kultury przy ulicy Strzeleckiej. Przewodniczącym Rady został Norbert Szymanowski, a zastępcami: Ignacy Biderman i Marian Łagodziński. Pierwszym Naczelnikiem Miasta Gostynia wybrano Henryka Andrzejewskiego⁵⁶.

Pierwsze zmiany w składzie Rady nastąpiły na sesji 29 kwietnia 1974 roku. Z prośbą o przyjęcie rezygnacji z mandatu zwrócił się Lechosław Majchrzak. Wniosek zaakceptowano i jeszcze podczas tych samych obrad zaprzysiężono nową radną. Została nią Wanda Dymka⁵⁷. Z kolei na sesji Miejskiej Rady Narodowej w Gostyniu 30 grudnia 1974 roku z propozycją zmian wystąpił Tadeusz Wiertelak – Naczelnik Powiatu Gostyńskiego. Zaproponował, by miejsce przewodniczącego Rady Norberta Szymanowskiego zajął Zdzisław Mrozek, choć nie był on radnym. Wniosek przegłosowano i nowy przewodniczący poprowadził dalej obrady. W tym dniu dokonano również zmiany na stanowisku Naczelnika Miasta Gostynia. Tadeusz Wiertelak wnioskował, aby Henryka Andrzejewskiego zastąpił Henryk Konarski⁵⁸.

Rada Narodowa Miasta i Gminy w Gostyniu w latach 1975-1990

W 1975 roku dokonano kolejnych zmian administracyjnych. Z końcem maja zlikwidowano powiaty i duże województwa. W ich miejsce utworzono małe województwa w liczbie 49. Gminę Gostyń (i miasto Gostyń) włączono do nowego województwa leszczyńskiego⁵⁹. W kilka miesięcy później, z końcem 1975 roku, dotychczasową Miejską Radę Narodową przekształcono w Radę Narodową Miasta i Gminy w Gostyniu. Rozpoczęła ona działalność w grudniu 1975 roku na podstawie ustawy z 29 listopada 1972 roku o utworzeniu gmin i zmianie ustawy o radach narodowych. Do utworzenia Rady Narodowej Miasta i Gminy w Gostyniu doszło w następstwie połączenia miasta i gminy Gostyń w jedną jednostkę administracyjną o nazwie „Miasto i Gmina Gostyń”. Zlikwidowano wówczas Miejską Radę Narodową w Gostyniu i Gminną Radę Narodową w Gostyniu. W jej miejsce powstała 112-osobowa Rada Narodowa Miasta i Gminy w Gostyniu. Tworzyli ją do-

⁵⁶ APL, *Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Gostyniu*, sygn. 25: *Protokolarz z 1973 roku*.

⁵⁷ APL, *Miejska Rada Narodowa w Gostyniu*, sygn. 2: *Protokolarz z lat 1974-1975*.

⁵⁸ Tamże.

⁵⁹ Dz. U. 1975, nr 17, poz. 92.

tychczasowi radni miejscy, gminni i powiatowi. Miejszem obrad stała się sala posiedzeń Komitetu Miejsko-Gminnego PZPR. Rada, będąc organem władzy państwowej, spełniała funkcję wyłącznie organu uchwałodawczego. Natomiast organem wykonawczym i zarządzającym był Naczelnik Miasta i Gminy, który sprawował swoje funkcje i zadania z pomocą Urzędu Miasta i Gminy. Stanowisko to zajmował wówczas Henryk Konarski⁶⁰.

W składzie Rady Narodowej Miasta i Gminy w Gostyniu w grudniu 1975 roku znaleźli się: Leon Adamczewski, Jerzy Andrzejewski, Jan Banaszak, Leon Banaszak, Stefan Banaszak, Anna Bąk, Stanisława Bezwierzchna, Halina Biderman, Ignacy Biderman, Edmund Brukiewicz, Leszek Brzozowski, Zbigniew Busz, Barbara Bojdziańska, Stanisław Czajka, Józef Chamerski, Andrzej Czapula, Kazimierz Danielczak, Władysław Dajewski, Barbara Drewniak, Halina Dudkiewicz, Franciszek Dudkowiak, Stanisław Dudziak, Marcin Dorsz, Wanda Dymka, Marian Fiebig, Andrzej Gardyś, Gabriela Gendra, Kazimierz Grudziński, Jerzy Grzempowski, Cecylia Górna, Kazimierz Jakubiak, Seweryn Jakubowski, Stanisław Jankowski, Pelagia Juszkowiak, Stanisław Karolewicz, Waław Karolewicz, Józef Karczyński, Elżbieta Kasperczak, Henryk Kasperczak, Barbara Kasperkowiak, Edmund Klupś, Stanisław Klupczyński, Marian Kluczyk, Henryk Konarski, Stanisław Konieczny, Józef Konopka, Franciszek Kopaszewski, Mieczysław Kordus, Zofia Kujawa, Marian Kurasiński, Ludwik Kuderczak, Stanisław Kubiak, Jan Kuśnierek, Aniela Kordus, Waław Krzyżyński, Leokadia Leciej, Stefan Lorek, Antoni Łabuda, Marian Łagodziński, Bogumiła Łubniewska, Tadeusz Łukowski, Franciszek Marcinkowski, Jan Marszał, Józef Matyla, Franciszek Maćkowiak, Henryk Maćkowiak, Stanisław Migdalski, Tadeusz Mrug, Halina Niedźwiedzińska, Stanisław Nowak, Waław Oźminkowski, Andrzej Pilch, Ludwik Piotrewicz, Jerzy Pietrula, Michał Rogasik, Zdzisław Rogasik, Zbigniew Rupociński, Stanisław Sawicki, Franciszek Skowronek, Jerzy Sikora, Michał Sikora, Stefania Smereka, Marian Smektała, Stanisław Smektała, Krystyna Staryczenko, Stanisław Sperling, Stanisław Szulc, Tadeusz Szpunar, Edmund Szeląg, Norbert Szymanowski, Krystyna Szafraniak, Edward Szych, Franciszek Stężycki, Marian Talma, Zygmunt Teodorczyk, Stanisława Tyrzyk, Franciszek Twardowski, Michał Walczak, Jadwiga Walkowiak, Alojzy Wawrzynek, Zofia Wika, Jan Wiśniewski, Irena Wojciechowska, Zdzisław Wojciechowski, Bolesław Woźniak, Józef Woźniak, Henryk Woźniak, Franciszek Zaremba, Maria Zaremba, Józef Zawieja, Władysław Ziemiński, Marian Zborowski⁶¹.

Prezydium Rady Narodowej Miasta i Gminy było organem powołanym do reprezentowania Rady na zewnątrz i organizowania jej pracy, ustala-

⁶⁰ APL, *Rada Narodowa Miasta i Gminy w Gostyniu 1975-1990: Wstęp do zespołu.*

⁶¹ Tamże, sygn. 4: *Protokoły z 1976 roku.*

nia projektów planów pracy Rady, przygotowywania i zwoływania sesji, organizowania działalności komisji i koordynowania ich pracy, udzielania radnym pomocy w wypełnianiu mandatu oraz czuwaniu nad zapewnieniem praw radnym i członkom komisji. W skład Prezydium wchodził: przewodniczący Rady, jego zastępcy oraz przewodniczący wszystkich stałych komisji Rady. Prezydium podejmowało decyzje kolegialne. Do obsługi Rady, Prezydium i komisji Rady oraz radnych utworzono Biuro Rady Narodowej Miasta i Gminy w Gostyniu. Podlegało ono przewodniczącemu Rady i było jednostką organizacyjną wchodzącą w skład Urzędu Miasta i Gminy w Gostyniu. Biuro wykonywało i koordynowało zadania organizacyjno-techniczne związane z działalnością Rady, Prezydium i komisji oraz udzielało radnym pomocy w organizowaniu pracy. Biuro posiadało tylko jeden etat – inspektora ds. rady narodowej, który od tej chwili protokołował posiedzenia rady⁶².

Funkcję przewodniczącego Rady Narodowej Miasta i Gminy w Gostyniu w latach 1975-1977 sprawował Stanisław Sawicki (jednocześnie I sekretarz Komitetu Miejsko-Gminnego PZPR w Gostyniu). Jego zastępcami byli Edmund Klupś i Stanisław Szulc. Ponadto w Prezydium Rady zasiadali: Stanisław Konieczny, Tadeusz Łukowski, Norbert Szymanowski, Alojzy Wawrzynek, Zofia Wika⁶³.

W czasie tej kadencji Rada zmniejszyła się o siedmiu członków. Zmarło dwóch – Stanisław Dudziak i Tadeusz Szpunar. Zrzekło się mandatu pięć osób: Leon Adamczewski, Jan Banaszak, Aniela Kordus, Jerzy Pietrula, Stefania Smereka. Nikt nie zajął ich miejsc⁶⁴.

Wybory do rad narodowych w Polsce w 1978 roku przeprowadzone zostały 5 lutego na podstawie uchwały Rady Państwa z 29 października 1977 roku. W ich wyniku mandat radnego Miejsko-Gminnej Rady Narodowej w Gostyniu otrzymało 60 osób: Anna Bąk, Stanisława Bezwierzchna, Henryk Biniasz, Edmund Brukiewicz, Janusz Buliński, Andrzej Czapula, Ryszard Czopik, Barbara Drewniak, Franciszek Dudkowiak, Wanda Dymka, Ignacy Fajczyk, Marian Fiebig, Andrzej Gościański, Zbigniew Hasiński, Czesław Janiszewski, Józef Jankowski, Pelagia Juskowiak, Stanisław Karolewicz, Henryk Kasperczak, Henryk Kaźmierski, Leon Kędziora, Zenon Klupczyński, Edmund Klupś, Andrzej Kozłowski, Stanisław Kubiak, Urszula Kubska, Ludwik Kuderczak, Zofia Kujawa, Leokadia Leciej, Franciszek Lenarczyk, Stefan Lorek, Antoni Łabuda, Elżbieta Łapka (Zellman), Bogumiła Łubniewska, Tadeusz Łukowski, Ignacy Michalski, Stanisław Migdalski, Andrzej Mike, Józef Olejniczak, Jan Pawłowski, Eugeniusz Polaszek, Zbigniew Rupociński, Stanisław Sawicki, Stanisław Siemianów, Franciszek Skowronek, Stanisław Smektała, Maria Stachowiak, Franciszek Stężycki, Stanisław

⁶² APL, *Rada Narodowa Miasta i Gminy w Gostyniu 1975-1990: Wstęp do zespołu.*

⁶³ Tamże, sygn. 2: *Ewidencja radnych 1975-1977.*

⁶⁴ Tamże, sygn. 5 i 6: *Protokoły z 1976 roku.*

Szulc, Edward Szych, Zygmunt Teodorczyk, Franciszek Twardowski, Jerzy Tyrka, Marian Wabiński, Jadwiga Walkowiak, Ludwik Walkowiak, Alojzy Wawrzynek, Henryk Woźniak, Maria Woźniak, Edmund Zawidzki⁶⁵.

Na pierwszym posiedzeniu Rady, które odbyło się 18 lutego 1978 roku, przewodniczącym został ponownie Stanisław Sawicki. Jego zastępcami wybrano: Edmunda Klupsia i Andrzeja Mikego. Członkami Prezydium zostali ponadto: Antoni Łabuda, Tadeusz Łukowski, Franciszek Skowronek, Edward Szych i Alojzy Wawrzynek. Na sesji 4 października 1979 roku w miejsce Andrzeja Mikego wiceprzewodniczącym Miejsko-Gminnej Rady Narodowej w Gostyniu został Zdzisław Mrozek. Od 1 stycznia 1978 roku stanowisko Naczelnika Miasta i Gminy w Gostyniu zajmował Franciszek Konieczny⁶⁶.

17 listopada 1981 roku na sesji Rady po raz pierwszy jako oficjalny gość pojawił się przedstawiciel „Solidarności”. Był nim miejscowy działacz Józef Sobieraj. Podczas tych obrad z funkcji przewodniczącego zrezygnował Stanisław Sawicki. Na jego miejsce Bolesław Łamek – przewodniczący Miejsko-Gminnego Komitetu Frontu Jedności Narodowej – zaproponował radnym Tadeusza Łukowskiego. Rada jednomyślnie przyjęła tę kandydaturę. Jednocześnie do składu Rady dokooptowany został Zdzisław Mrozek. Od tego momentu Rada Narodowa Miasta i Gminy w Gostyniu liczyła 61 osób⁶⁷.

Zmiany w składzie Rady zaszły także podczas sesji, która odbyła się 28 maja 1982 roku. Zmarłego Zygmunta Teodorczyka zastąpił Piotr Żak⁶⁸. Kolejną korektę w składzie radni przyjęli 25 listopada 1982 roku. Rezygnację z mandatu złożyła Urszula Kubaska, a w jej miejsce zaprzysiężono Mariana Owczarskiego⁶⁹.

Podczas obrad Rady 3 marca 1983 roku odczytano rezygnację z mandatu dotychczasowego wiceprzewodniczącego Andrzeja Mikego. W jego miejsce nowym radnym został Andrzej Adamczak, zaś obowiązki wiceprzewodniczącego przejął Franciszek Stężycki⁷⁰.

Kolejne wybory do rad narodowych zarządzono 17 czerwca 1984 roku na podstawie uchwały Rady Państwa z 16 lutego 1984 roku. W ich wyniku radnymi Rady Narodowej Miasta i Gminy w Gostyniu zostali: Teresa Augustyniak, Józef Baszyński, Ryszard Biderman, Maria Bojańska, Kazimierz Bryl, Krzysztof Buliński, Ryszard Czopik, Andrzej Dudkowiak, Franciszek Dudkowiak, Kazimierz Dworecki, Ignacy Fajczyk, Marian Fiebig, Czesław Frąckowiak, Stanisław Galusiński, Tadeusz Gliszczyński, Bolesław Gorwa, Zbig-

⁶⁵ Tamże, sygn. 7: *Protokoły z 1978 roku*.

⁶⁶ Tamże, sygn. 7: *Protokoły z 1978 roku*; sygn. 8: *Protokoły z 1979 roku*.

⁶⁷ Tamże, sygn. 10: *Protokoły z 1981 roku*.

⁶⁸ Tamże, sygn. 11: *Protokoły z 1982 roku*.

⁶⁹ Tamże.

⁷⁰ Tamże, sygn. 12: *Protokoły z 1983 roku*.

niew Guderski, Władysław Hoffmann, Grzegorz Hübner, Edward Jakubowski, Tadeusz Juskowiak, Franciszek Kardasiński, Franciszek Kasprzak, Konrad Klich, Maria Kolan, Leszek Komorowicz, Józef Konkiewicz, Andrzej Kozłowski, Stanisław Kubiak, Tadeusz Lis, Tadeusz Łukowski, Sylwester Łyduch, Zbigniew Macedoński, Kazimierz Mazurczak, Ignacy Michalski, Stanisław Migdalski, Olech Moczyński, Włodzimierz Nadolny, Regina Nalepka, Marian Niewręda, Józef Olejniczak, Zbigniew Rupociński, Stanisław Siemianów, Franciszek Skowronek, Franciszek Stężycki, Łucja Szkopek, Piotr Szvedek, Edward Szych, Norbert Szymanowski, Jacek Ślaski, Leszek Tomaszewski, Roman Tomaszewski, Stanisław Trybuś, Marian Wabiński, Alojzy Wawrzynek, Maciej Wieczorek, Genowefa Włodarczyk, Waław Wolny, Henryk Woźniak, Krzysztof Woźniak⁷¹.

Pierwszą sesję nowo wybranej Rady zwołano 27 czerwca 1984 roku. Podczas jej obrad wybrano Prezydium. Przewodniczącym został Tadeusz Łukowski, zaś zastępcami: Włodzimierz Nadolny, Edmund Szych i Władysław Hoffmann. Ponadto do składu Prezydium, jako członkowie, weszli: Marian Fiebig, Zbigniew Guderski, Stanisław Kubiak, Franciszek Skowronek, Norbert Szymanowski, Alojzy Wawrzynek i Henryk Woźniak⁷².

Na sesji zwołanej 29 sierpnia 1984 roku zmarłego Mariana Wabińskiego zastąpił Jarosław Stachowiak, składając ślubowanie. Następne zmiany w składzie Rady odnotowano podczas obrad 28 lutego 1985 roku. Na skutek śmierci wygasł mandat wiceprzewodniczącego Edwarda Szycha. Jego miejsce w Radzie Narodowej Miasta i Gminy w Gostyniu zajęła Elżbieta Gogolewska. Obowiązki wiceprzewodniczącego powierzono Olechowi Moczyńskiemu⁷³.

Podczas obrad 6 września 1985 roku wygaszony został mandat zmarłego Józefa Baczyńskiego i wcielonego do zasadniczej służby wojskowej Jarosława Stachowiaka. Na sesji zwołanej 29 listopada 1985 roku pierwszego z nich zastąpił Stefan Banaszak, zaś mandat Stachowiaka pozostał nieobsadzony⁷⁴. Kolejne zmiany w składzie Rady nastąpiły podczas obrad 23 czerwca 1986 roku, gdzie zmarłego Franciszka Dudkowiaka zastąpił Franciszek Zaremba. Na posiedzeniu 29 grudnia 1986 roku wygaszono mandat Olecha Moczyńskiego na skutek śmierci. Jego miejsce wśród radnych zajął Józef Ciesielski. Obowiązki zmarłego wiceprzewodniczącego objęła Elżbieta Gogolewska⁷⁵. Na sesji 28 września 1987 roku mandatu radnego zrzekł się Ja-

⁷¹ Tamże, sygn. 14: *Protokoły z lat 1984-1985*.

⁷² Tamże.

⁷³ Tamże.

⁷⁴ Tamże, sygn. 15: *Protokoły z lat 1985-1986*.

⁷⁵ Tamże, sygn. 16: *Protokoły z lat 1986-1987*.

cek Śląski⁷⁶. Ostatnie obrady tej kadencji Rady Narodowej Miasta i Gminy w Gostyniu odbyły się 23 maja 1988 roku.

Wybory do rad narodowych w Polsce w 1988 roku zarządzono na podstawie uchwały Rady Państwa z 21 marca 1988 roku. Przeprowadzone zostały 19 czerwca. W ich wyniku mandat radnego Rady Narodowej Miasta i Gminy w Gostyniu otrzymali: Hanna Adamczak, Jan Andrzejewski, Ryszard Biderman, Krystyna Bojdzńska, Jan Busz, Ryszard Celka, Józef Ciesielski, Stanisław Czajka, Waldemar Dopierała, Henryk Dworak, Ignacy Fajczyk, Grzegorz Filipowiak, Tadeusz Gaszek, Mieczysław Gbiorczyk, Zbigniew Glura, Elżbieta Gogolewska, Felicja Golniewicz, Bolesław Gorwa, Józef Gorwa, Grzegorz Grzeszkowiak, Władysław Hoffmann, Paweł Hübner, Jerzy Idkowiak, Jerzy Jakubowski, Kazimiera Janiszewska, Franciszek Jankowski, Marian Jankowski, Stanisław Jórdeczka, Tadeusz Juskowiak, Zofia Kaja, Józef Konkiewicz, Kazimierz Kordus, Edward Koszykowski, Stefan Krystkowiak, Genowefa Kubiak, Stanisław Kubiak, Piotr Lenarczyk, Eugeniusz Łapawa, Tadeusz Łukowski, Stanisław Michalski, Marian Mikołajski, Małgorzata Mucha (Jakubowska), Józef Olejniczak, Henryk Piotrowski, Jan Przybył, Stanisław Ptak, Waclaw Radoła, Zbigniew Rupociński, Franciszek Skowronek, Stanisław Sobierajski, Zbigniew Stasiewski, Adam Szczepaniak, Magdalena Teodorczyk, Cecylia Tyrzyk, Stanisław Wabiński, Tomasz Wasielewski, Alojzy Wawrzynek, Henryk Woźniak, Franciszek Zaremba, Stanisław Zaremba⁷⁷.

Pierwsze posiedzenie nowo wybranej Rady Narodowej Miasta i Gminy w Gostyniu zwołano 1 lipca 1988 roku. Na nim wybrano Prezydium Rady. Przewodniczącym został Tadeusz Łukowski, jego zastępcami: Elżbieta Gogolewska, Zbigniew Stasiewski i Alojzy Wawrzynek. Ponadto w skład tego gremium weszli: Jan Busz, Grzegorz Filipowiak, Bolesław Gorwa, Władysław Hoffmann, Marian Jankowski, Stanisław Jórdeczka, Stanisław Wabiński i Henryk Woźniak. Naczelnikiem Miasta i Gminy w Gostyniu pozostał Franciszek Konieczny⁷⁸.

Zmiany w składzie Rady nastąpiły 28 lutego 1989 roku, kiedy to Henryk Piotrowski zrzekł się mandatu, i 6 października 1989 roku na skutek śmierci Franciszka Zaremby. Ich miejsca pozostały do końca kadencji wakuujące⁷⁹.

Ostatnie posiedzenie Rady Narodowej Miasta i Gminy w Gostyniu zwołano 20 kwietnia 1990 roku⁸⁰.

⁷⁶ Tamże, sygn. 17: *Protokoły z lat 1987-1988*.

⁷⁷ Tamże, sygn. 18: *Protokoły z lat 1988-1989*.

⁷⁸ Tamże.

⁷⁹ Tamże.

⁸⁰ Tamże, sygn. 19: *Protokoły z 1989 roku*.